

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

96. szám.

Brassó, Szombat, augusztus 21-én.

II. évfolyam 1886.

Heidelberg, München, Berlin.

A heidelbergi egyetem jubilált. Meghívta valamennyi európai egyetemet, csak a budapesti és kolozsvári egyetemet nem. Ez általános feltűnést keltett s illetékes körökben méltó felháborodást szült.

Hogy miért történt ez? — nem tudhatjuk. Udvartatlanság volt a legnagyobb mértékben, ez tény.

München város községtanácsa sértő módon utasította vissza Budapest főváros meghívását Budavár visszafoglalásának kétszázados ünnepére. E fölött elmondottuk már véleményünket. A magyar sajtó felháborodott ezen, ez természetes; de felháborodott a német sajtó egy része is. Így többek között a „Kölnische Zeitung” is elítéli a bajor fővárost ezen udvariatlan és indokolatlan eljárásáért. De nem helyeslik azt magában a bajor fővárosban sem. Így például a „Neueste Nachrichten” megroja a határozatot s határozatlan tiltakozik az ellen, mintha a mozgalom ez iránt liberális oldalról indult volna meg.

Más lapok viszont tombolnak örömeikben s kijelentik, hogy a nemzeti érzés ilyen fellobbanása a legjobb jel arra nézve, hogy a német nemzet fiai együtt éreznek azokkal, kiket a sors idegen országba rendelt, a hol őket kivetkőztetni akarják nemzetiségükből.

München város tanácsa azonban mégis meggondolkodott s mint egy legújabb sürgöny jelenti: a városi tanács egyhangulag elhatározta, hogy a budapesti fővárosi tanács meghívására, melyet ez a müncheni városi képviselő testülethez intézett, a városi képviselőtestület indítványa értelmében fog válaszolni, vagyis a meghívásért köszönetét nyilvánítja, de azt nem fogadja el.

Biztos adataink vannak az iránt, hogy a meghívásnak München községi képviselője által történt visszautasítása, különösen pedig annak indokolása a politikai irányadó köröket kinosan érintette.

Mindenki várta, hogy e sértést a berlini képviselőtestület hozza helyre. Annál meglepőbb volt az ellenkező eljárás.

Berlin mindkét polgármestere szabadságon van. A meghívást a helyettesítő tanácsos kapta kézhez. Ez hamarjában előterjeszté az ügyet a tanácsnak, mely a képviselőtestület elnökének

belegyezésével magára vállalta a válaszolást, minthogy az átirat a szünidő alatt érkezett s a válaszolás sürgős.

A válasz természetesen visszautasító volt. Így tehát gyönyörű triumvirátus alakult Németországon oly célból, hogy Magyarország ellen tüntessen.

Valóban furcsa és sajátoszerű jelenség ez. Még alig ölelkezett és csókolózott össze Németország és Magyarország uralkodója Gasteinban; még alig néhány napja, hogy újból megerősített a két állam külügyére által a szövetség Ausztria-Magyarország és Németország között, — mindkettő jele annak, hogy a két állam uralkodója és kormánya között a legjobb viszony áll fenn — és ime minő visszhang érkezik a német nemzet köréből!

Mit bizonyít ez? Azt hogy Németországban kormány és nemzet nem ért egyet s különböző irányokba húz. Mig a német kormány a legjobb indulattal viseltetik Magyarország kormánya iránt, addig a német nemzet gyűlöl mindent, a mi magyar. Gyűlöl minket, mert azt hiszi, hogy mi csakugyan elnyomjuk és magyarosítjuk a magyarországi németeket.

Sajnálattal vesszük tudomásul ezen újabb jelenségeket, melyekben mást nem láthatunk, mint engesztelhetetlen gyűlöletet s nagy felületességet. A helyett, hogy az illető hangadók idejönnének és személyesen győződnenek meg, mi igaz s mi nem igaz; a helyett, hogy komoly férfiakhoz méltóan szereznenek maguknak személyes tapasztalatot: itélnek hallomás, rágalmazás után.

Lám, az angol lapok s közöttük a „Times” mi másként beszél! Ez rendreutasítja München város képviselőtestületét és a német sajtót, a miért hamis színben tükröztetik vissza Magyarországot. Sőt a „Times” egyenesen kijelenti: „ezek az urak bizonyosan nem jártak soha Magyarországon, mert különben nem szólhatnának így a magyar nemzetről.”

Nemcsak az angol sajtó, hanem a művelt világ egyáltalában el kell hogy ítélje a heidelbergi egyetem, München s Berlin városok eljárását, melylyel Budapest meghívását visszautasították. El kell ítélniök ezt, mert abban, hogy a kormány mit tesz — feltéve, de meg nem engedve, hogy Magyarországon a németek elnyomtatnak — Budapestnek semmi része

s a kormány esetleges vétkeiért egy várost okozni csak nem lehet.

Ámde a németek ezen körei csak kimutatni akarták fogaik fehéret. Ők, úgy látszik, régen várják már az alkalmat ellenszenvök ki nyilatkoztatására. Most végre megjött. A magyar főváros udvarias volt velök szemben, ők sértéssel válaszoltak. — Nem baj. Legalább tudni fogja jövőre a magyar nemzet is, hogy a németekkel hányadán van.

Nem okozzuk egész Németországot, mert hisz a részért nem szenvedhet az egész. De sajnáljuk, hogy a német nemzetnek ily fiai vannak.

Külföld.

Az angol kormány az afgán határ rendezésére kiküldött bizottság azonnali visszahívását nem határozta el s tárgyalásokat folytat az orosz kormánnyal az Oxus közelében levő területeket illetőleg, hol a határvonal még nincs megállapítva. Mig az orosz kormány válasza meg nem érkezik, addig a visszahívás napját illetőleg az angol kormány nem fog határozni, de szándékában van, hogy a bizottságot még a tél beállta előtt visszahívja.

Merénylet egy köztársasági elnök ellen. Montevideóban aug. 17-én midőn este a köztársaság elnöke a színházba lépett, egy ember forgópisztollyal közvetlen közelből rálőtt. A lövés az elnököt arczán jelentéktelenül megsebesítette. A merénylet azonnal elfogták, de a színház előtt összegyűlt tömeg reá rohant és annyira ütötte-verte, hogy rövid idő múlva meghalt. (Montevideo 105 ezer lakossal bíró fővárosa Uruguay dél amerikai köztársaságának, összes lakossága mintegy 500 ezer, hadereje pedig 3000 főnyi rendes katonaságból s 20 ezernyi nemzetőrségből áll.)

Román lapszemle.

Csak hebegünk tovább a H. I. Pistájával; talán ráismer a mi édes jó anyánk is, a jó magyar haza, a mi hebegő hangunkról is arra, a mit szemléinkkel elérni akarunk.

Romániában pártkülönbség nélkül izgatnak Magyarországot ellen. A pártok között csak a hanghordozásban, a kifejezésekben van annyi különbség, a mennyinek kormánypárt és ellenzék között a dolog természete szerint lenni kell. Azt az izgatást, melyet odaát ellenünk most a vámszerződés megkötése után még ádagabban folytatnak, tovább adják, terjesz-

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A szegénység átká.

— Regény. —

Írta: Brankovics György.

(Folytatás.)

Egyszerre valami jótékony, eddig nem ismert meleg áradott szét ereiben, s midőn a kandallóhoz rohant, midőn az ébenfa szekrényt fölnyitá és az abban levő okmányok tartalmával megismerkedett: az az akarat is fölmelegült és a leány oda rohant az atyjához s térdeire borult.

— Bocsáss meg, atyám! — rebegé zokogva.

Ósdy gróf lehajolt leányához s homlokán csókolá.

— Nemesak a testi, hanem a lelki bajok is átáramozhatnak a gyermekekre, leányom, — folytatólag, szemeiből két cseppet törölve ki. — Az ifjú Zolyomi, ha tudomással bírt is azokról, a miket neked imént elmondtam, de nem tudhatta azt, hogy te meggyénjének gyermeke vagy; nem tudhatta, hogy Parkasvölgyi Sarolta tulajdonképen Zolyomi Sarolta. A világ erkölcsbirája ítél s meg akarta mutatni, hogy a ki miben vétkezik: abban bűnhődik is. A midőn te azt hívéd, hogy én komédiás vagyok, akkor én könnyelműségemért ne büntesse meg gyermekedet is! Hogy imámat meghalgtatta-e, nem tudom, ed

hogy Illésházi Kálmán sikertelenül fáradozott, azt tudom, s hogy ezután gyermeked felkeresésére magunk indulunk, azt elhatároztam.

Beutazzuk, ha kell faluról-falura az egész félvilágot s az utazás kellemei, a mindig egymásra utalt együttlét majd érvényre emelik azt az érzetet, a melynek az atya és a gyermek között okvetlen léteznie kell, a mely eddig közöttünk életelt sem adhatott.

Gyűlölsz-e még Sarolta? — kérde befejezésül Ósdy gróf, leánya fejét két keze közé fogva és szemei közé nézve.

— Oh atyám, — esenge Sarolta — ne büntess igaztalanságomért, meglásd a sok rosszat, a mit hittem felőled s a mit mondtam rólad ezer annyi jóval fogom jóvátenni. Ha szavaimból nem hallod talán még ki a gyermeki szeretet őszinte melegségét, ne csodáld. hiszen helyzetem és a tudat, hogy atyám van és hogy ez az atya: te vagy, még oly új; érzem azonban, hogy bensőmben újjá születtem, s hogy ezután csak szeretni foglak tudni.

Ósdy gróf fölkel, fölemelte térdelő helyzetéből leányát s keblére ölelte.

V.

Se atyja, se anyja: még sem árva.

Midőn a haza hű fiai megértették a kor szellemének magas szótát és szakítva az ős párviszályokkal, kivétel nélkül az alá a zászló alá sorakoztak;

a melyen a szabadság, a testvériség s az egyenlőség aranytetői ragyogtak; midőn megértette a nép, hogy a vasat nem azért teremte az Isten, hogy képmásai rabszolgaként nyögjenek a földön, hanem azért, hogy lánczaikat porrá törjék: a szabadság anyala lehunyta egy pilanatra szemeit s e pillanat alatt a zsarnokság ördöge elcsábította a hiú, az önző a boszuvágyó embert, s megszületet az árulás.

Bő aratása volt csakhamar a gonoszoknak. A kémkedés, a feljelentés egy pillanatig sem pihent, tulbuzgó szolgálai az éjjelt is nappallá tévők, mert hát „szabadság az Isten,” s még akkor 30 év előtt, többen imádták az Istent mint ma s így a valódi szabadságnak is sokkal több híve volt mint ma.

Pest város történetének a legsötétebb lapja az, a melyen azon polgárok nevei vannak feljegyezve, kik az ötvenes évek elején az abszolutizmus szolgálatába szegődtek s kémkedéssel foglalkoztak.

E polgári kémek közül legnagyobb tevékenységet fejtett ki az Uri-utca egy híres szabója, kit a város apraja-nagyja csak Gruber bácsinak nevezett, s a kinek gyermekei csak azért állítottak emlékkövet a sírjára, mert négy két-kétemeletes házat örökölték utána. Gruber bácsit az egész város ismerte, s viszont nem volt a városnak oly jelentéktelen lakosa, a kiről Gruber bácsinak tudomása ne lett volna.

(Folytatás következik.)

tik az erdélyrészi román lapok, a „Tribuna“ és „Gazeta“ s bizonyosan az „Illuminatorul“ is ott Temesvárt és környékén. — Hogy minő hangon beszélnek felőlünk odaát és hogy ebből a hangból mennyit adnak tovább a nálunk levő román lapok, ezeknek néha szelid, néha erőteljesebb visszhangjai a mi román lapszemeink. Ha rólunk magyarokról azt mondják, hogy mi büszkék, nagyralátók sisten tudja, ezeket visszamondani, csak tovább adjuk magyar nyelvünkön, csak hebegünk a H. J. Pistájával, hogy értsen meg minket is édes anyánk. — Például:

„Nincs más út arra, hogy a vámháboru következményeitől megmenekedjünk, mint az, hogy szedje fel a sátorfát Erdélyből minden iparos és siessen kivándorolni Romániába, a hol tárt karokkal(?) várják, a hova gépeiket vám nélkül bevihetik, a hol most tyukkal, kaláccsal várják a brassói posztókészítőket, adófizetés alól felmentik s később sem fizet annyi adót, mint ebben az országban. Hiábavaló a brassói iparkiallítás, hiábavaló lesz a kolozsvári is, — a befogyasztás nem fogja pótolni a külfogyasztást. Az alföldi magyarnak más az izlése, ő más iparcikkekhöz van szokva, nem olyan kell neki, mint a milyent a szászok, székelyek csinálnak. Aztán, ha hozzá is szoknék az alföldi magyar az erdélyi iparcikkekhöz, akkor meg az a belpiacza menne tönkre, a honnan az alföldi magyar eddig vásárolt.“

Tehát ne csináljunk olyan nagy lármát azzal a brassói és kolozsvári iparkiallításokkal, mert el van végezve odaát a Dimbovitza mellett a »Romanul« szerkesztőségi irodájában, hogy számunkra nincs más menedék, mint kivándorolni Romániába — már t. i. a mi iparosaink számára; mert a többire nincs ott szükség. Majd eljönnek aztán ők és kegyelmesen meghódítanak minket s leszünk a Tiszaig s ha kell Budáig a szabad és boldog Románia polgárai.

Hát hol van mindez megírva? Bizony nem a bibliában, hanem a »Romanul«-ban s utána a »Gazeta«-ban, azzal a kis különbséggel, hogy a meghódítás boldog korszakát csak gondolni kell. Okos ember számára nem kell mindent pennára és nyomdafestékre venni. S ki tehet arról, ha a »Gazeta« ezt mind szó és megjegyzés nélkül tovább adja, mint az »Ellenzék« finansztudományát, melynek az a punkuma, hogy vége Magyarországnak. Ez csinál aztán jókedvet. Ime:

»Egyetlen eszköz a kimélet. Kimélet! Szép szó, csak hogy a magyar kormány nem ismer sem a pénzügyben, sem a nemzetiségben, sem népei érdekében kiméletet; ő csak a magyar tulzó szenvedélyeket, kevélységet, a nagy és kis kiváltságosok uralomvágyát kimélte. Az eredményt látjuk, ez elég ékesen szóló. Béke idejében 70 millió deficit! Isten óvjon, hogy valami külszély támadjon, mert akkor Ghiczó jóslata irtózatossan beteljesedik. Jaj annak az országnak, melyet egy kormányoznak, hogy csak ilyen eredményt bírnak felmutatni. — Ez egyben most a »Gazeta« az »Ellenzék« visszhangja lett.

Ha a pénzügy elszomorította, annál jobban megvigasztalta az, hogy nem hívták meg a magyar egyetemeket Heidelbergbe. Ez már aztán megér egy vaskos vérezeziket. A milyen rokonszenvvel volt irántunk Európa anno 1848., ép úgy eljátszottuk ezt, mióta a gyepőt kezeinkbe kaptuk. Nem tudja, hogy mi tanulságot meritnek ebből a sovenista magyarok (mi, az egész magyar nemzet »sovenistii unguri« vagyunk). Meglehet, hogy sietni fogunk megbékélni az erdélyi szászokkal. Ez csak a magyar tulzás gyengeségét bizonyítná a német tulzással szemben, de a külső és belső németekkel a bajt nem gyógyítná. Gondoljuk meg mi magyarok komolyan, hogy a mi tehetetlen tulzásunk csak a hatalmas német tulzást izgatja s kelet németesítésének útját egyengeti. Ilyen mélységes gondolatra nem tartjuk a mai tulzó magyarokat képeseknek.“

Tehát nem kell megbékélni ugyebár a szászokkal? Ha megbékélünk, Romániát is fenyegeti a germanizáció? Értjük ezt a mélységes gondolatot. — Már mi csak arra szavazunk, hogy békéljünk meg idővel még a Gazetával is, hogy ne legyen, nem ebben a hazában, hanem széles Maghiariában egyetlen elégedetlen elem. Czenkalji.

Orosz politika.

Pétervárról teljesen megbízható helyről írják:

»Az orosz sajtó felfogása, hogy Oroszország ki akar válni a három-császárszövetségből, hogy akciószabadságát helyreállítsa, ép oly téves mint az a föltevés, hogy Kissingenben és Gasteinban Ausztria-Magyarország és Németország közt újabb politikai megállapodások jöttek létre, melyek keretébe Oroszország nem vonatott be. A három-császárhatalom ed-

digi viszonyának felbontására csak úgy nyílt volna alkalom, ha a szövetség eredménye ellentétben állott volna céljával: a béke fentartásának biztosításával. De nem tagadható, hogy a három császárhatalom igyekeztének sikerült a Balkán félszigeten a nyugalmat helyreállítani; igaz ugyan, hogy Oroszország befolyása megapadt, de nem lehet sem Ausztria-Magyarországot azzal a váddal illetni, hogy ezt a befolyást magához ragadta, sem Németországot avval, hogy a keleti bonyodalmakból előnyököt húzott. A keleti válság ki nem elégítő megoldásának csak Anglia az oka. Egyébiránt Oroszországnak nincs arra szüksége, hogy akciószabadságát visszakapja, miután az nem szorítottat meg és Oroszország a háromcsászár-szövetség által csupán annak az egy föltételnek vetette magát alá, hogy semmire sem vállalkozik, a mi által az egyetemes béke veszélyeztetethetné. Ha a legutóbbi balkáni válság Oroszországot szövetségeseivel szemben bizonyos tartózkodásra készítette, úgy hogy az utóbbiak szükségének látták, hogy tekintettel bizonyos eshetőségekre a keleten a hármas szövetség mellett egymással közvetlenül is megállapodjanak, azért nincsen ok arra, hogy a hármas szövetség felbontásától és az orosz politika változásától kellene tartani. Az utóbbi, a mi béke fentartását illeti, teljes összhangzásban marad a bécsi és berlini kabinetekkel és fentartja magának, valamint eddig, úgy jövőben is, az akciószabadságot az orosz érdekek megvédését illetőleg.

Csevegések a román lapokról.

(Vége.)

Az oláh ellenzéki lapok szünet nélküli botor vádaskodásait már úgy megszoktuk, mint némely házasság ember kötekedő nevének örökös zsémbeléseit. Nincs ugyan oka nejétől félni, mert ismeri gyöngéit; de az örökös éktelen láрма nagyon feszélyezi a világ előtt.

Az oláh ellenzékiek egyre hordják ajkukon a nép boldogságát; de ezen szép vezérszó náluk nem egyéb egy fügefá levélnél, arra való, hogy szemérmüket eltakarja. A mi Czenkaljink gyakran elrántotta ezen levelet és megmutatta, mi lappang alatta. A nyújtott látvány nem valami kedves. — Kár, hogy az általuk oly melegen pártfogolt munkás oláh nép nem gyönyörködhetik eme szép látványban! Legalább észrevenné, minő fajta prófétával van dolga. Egy falusi oláh pap egy nagy szárazság idején esőért imádkozott, és a mint ezután a sekrestyébe bement, hozzá lépett a templomszolga, mondván: „az eső úgy hull az égről, mintha csak dézsával öntenék.“ — Attól mentse Istent! kiáltá a jó oláh pap — az esernyőmet otthon hagytam. Ez eléggé jellemzi a klikket.

Nemrég egy jó ismerősöm — a »Brassó« egyik olvasója elpanaszolta előttem, hogy majd mindig, midőn a »Gazeta«-t olvassa, annak durva, vad hangja valami kimondhatatlan, kellemetlen érzést kelt benne; és hogy előtte megfoghatatlan, hogy a hatóság ezt megtűri; mire én a következő adomát — mondtam el neki megnyugtatósként.

Egy bécsi bérkocsis fogatát a ló elragadta; de ő a gyepőt rövidebbre sem fogva, ott ült nyugodtan a bakon. A kocsiiban ülő uriaszony rémülten kiált: „Az isten szerelméért, bocsásson ki!“ — csak maradjon nyugodtan — válaszolt a flegmatikus — én jobban ismerem a lovamat! ez nem egyéb tettetésnél.

Minden jog kötelességekkel jár. Az oláh tulzók nálunk oly jogokat is követelnek, miket nem tudnak törvényre alapítani, de e mellett az állampolgári legszentebb kötelességektől elvonják magokat. Többek között itt csak a hadkötelezettséget említjük. Ez nagyon emlékeztet a következő esetre.

Egy eladósodott kereskedő nyilvánosan kihirdeti, hogy a korábbi olcsóbb időben beszerzett árucikkeit a bevásárlási áron eladja.

A midőn ez a börzén szóba jött, egy »börze-áner« azt találta mondani: »Ez lehetetlen.«

»Miért nem?“ — kérdik többen.

»Hiszen még meg sem fizette a cikkek árát.«

Legyetek urak előbb kötelességű polgárai e hazának és csak akkor nyérjete jogot, követelésekkel előállni; de az eddigi uton nem járja!

Az oláh nép kürtösei a hazai, t. i. a magyar nyelv tanítása ellen a nem magyar iskolában egyre dörögnek és teszik ezt ép oly alapossággal és tárgyértelemmel, mint ama barát, kiről Heresbach C. a következőt beszélt el:

Egyszer hallottam egy barátot a szószékről a nyelvek ellen beszélni, ki minden elfogultság nélkül ezeket mondá:

»Találtak fel egy új nyelvet, melyet görögnek hívnak; ettől óvakodjatok! Ez minden eretnekségnek

szülője. Van ezen nyelvben egy könyv, itt-ott található, ezt úgy hívják: új testamentum. A könyv telítve van tövissel és burjással. Most ismét támadni kezd egy nyelv, a héber. A ki ezt megtanulja, — abból lesz zsidó.

A gabonapiacz.

Több évi rossz termés után végre ismét reményünk van jó terméshez. Ennek következtében remélhető, hogy gabonapiaczunk már ez ősszel is sűrűn lesz látogatva a vidéki gazdaközönség által. Ez esetben azonban a jelenlegi gabonapiacz valószínűleg szűknek fog bizonyulni, különösen a fel- s lehajtást és a lerakást illetőleg.

Ezen aggodalmunk alapos voltára enged következtetni gabonakereskedelmünk multja, melyre rövid visszapillantást vetünk. 1848-ig a gazdaközönségnek meg volt engedve gabonával terhelt szekereikkel a piactérre felhajtani, — mint jelenleg Nagy-Szebenben szokásos. Az ötvenes években növekedett a hozatal s ennek következtében azaz idő szerinti városi tanács kénytelen volt a felhajtást korlátozni, illetve rendezni s pedig akként, hogy a Bolonyából jövő kocsi a nagy-utcán, az Ó-Brassó felől jövők a klastrom-utcán tartoztak felhajtani a piacra. Ott lerakták a gabonát s a kocsiknak az u. n. fapiaczra kellett felhajtani.

A hatvanas években már ezen intézkedés sem volt kielégítő. A nagy- s klastrom utcán lehajtó üres kocsi akadályozták a felhajtást. Avagy megfordítva. Ennélfogva a tanács elrendelte, hogy a felhajtás csak a klastrom-utcán át történhetik, míg az üres kocsi lehajtásának csak a nagy-utcán át kell történnie.

Már a hetvenes években céltalan volt ezen intézkedés is. A forgalom nőttön-nőtt, olyannyira, hogy a közlekedés is fennakadt. Sőt nem ritkán megtörtént az is, hogy gabonával telt szekerek a nagy tolongás és fennakadás miatt csak déli 1—2 órakerültek a piacra, — akkor tehát, mikor a hetivásárnak már vége is volt.

A városkapitányság, ezen segitendő, olyképen intézkedett, hogy a vásárolt gabona elszállítására d. e. 10 óránál előbb nem volt megengedve a piacra felhajtani.

A mi gyenge terméseink miatt mindinkább gyarapodott piaczunkon a romániai gabona s különösen a törökbuza. Ezt a piaczon elhelyezni lehetetlen volt. Ennélfogva a tanács elrendelte, hogy kukoriczával s burgonyával a főpiaczra hajtani nem szabad, kijelölve ezek számára a klastrom kapu előtti teret. Így történik ez jelenleg is.

Ezzel kapcsolatban — mert már a gabonakereskedésnél vagyunk — legyen megengedve azon bánásmódra utalni, melyben gabonakereskedelmünk nálunk részesül. Ha valaki akár a Bolonyából, akár Ó-Brassóból gabonával bejő, mindenképp a sorompónál tartóztatik fel s megvizsgáltatik s ha mást nem, úgy legalább kövezetvámot fizet. Alig hogy néhány lépésnyire haladt, megállítják a helypénzből közegei, megszámlálják a zsákokat s ezek számához mértén fizetetik meg vele a helypénzt. Innen azután a piacra hajthat. Ha esetleg gabonája is s burgonyája is van, úgy a gabonával fel kell hajtani a főpiaczra, a burgonyával vissza a fapiaczra. Alig helyezkedett el, már ott van az ellenőrzés, felülvizsgálandó, ha vajjon eleget fizetett-e. A fapiaczon a kocsit újabb felvezetik rajta a helypénzt, még néhányszor ellenőrzik, stb., — esetleg ellopnak a kocsiról valamit, a mi szintén nem ritkán fordul elő.

Az ilyenmü berendezés mellett a termelő s vevő is nagyban károsul. A gabonát — természetesen a földre kénytelen letenni, rossz időben egyrészt a zsákok, másrészt a gabona is tönkre megy. Ily körülmények között a jelen állapotok tarthatatlanok. Ugy a termelőre, mint a vevő közönségre nézve.

Ezen anomálián azonban igen könnyen lehetne segíteni.

Egyszerűen át kellene helyezni az egész gabonapiacot a klastrom-kapu előtti tere, az u. n. fapiaczra. Ezt csak kavicsolni s kis lefolyásokkal ellátni kellene, hogy kifogástalan legyen.

Itt a gabona a kocsikon maradna s a vevő kényelmesen megtekinthetné azt. Ennek rendkívül sok előnye van. Csak néhányat említünk ez alkalommal. Ha esetleg vonatkoznék valaki e sorokra — minek nagyon öröndenénk — szolgálhatunk többel is.

Mindenekelőtt megkimélné a termelőt és fogyasztót a borzasztó sok káros vexálástól s megóvná őket nem csekély anyagi károktól. Másodszor a forgalom s közlekedés rendkívül sokat nyerne ez által, mert a két leginkább igénybe vett utca, — a klastrom és nagy-utca nem szenvedne a sok gabonás kocsi által. Harmadszor szélesednék a piacz, a mire különben is

rendkívül nagy szükség volna, mert piacunk maholnap amugy is nagyon szűk lesz. Negyedszer közbiztonsági szempontból is nagyon kíváncs voltam ez.

Ezen vélemény ellen különösen a kereskedők részéről merült fel ellenkezés, hogy t. i. ez esetben az üzletek sok kárt szenvednének. Azt hiszszük, ez tévedés. Sőt mi éppen azon a véleményen vagyunk, hogy a kereskedőkre nézve ez hasznos volna. Mert ez esetben a vidéki gazdaember bizonyára könnyebben s gyorsabban adna túl termékén, minden gond nélkül eszközölné bevásárlásait, míg azt most nem teheti, mert gondjai többnyire kétfelé ágaznak, a buzasorra, meg a fapiacra.

Ezen oldalról tehát — szerintünk nem lehet jogos kifogást emelni a piac áthelyezése ellen.

Egy másik ellenvetés lehetne: hol álljanak ez esetben az óriási számú üres kocsi?

Hát bizony elférnek ezek is azon az óriási téren, — pld. hátul a hegyoldalon.

Más ellenvetést nem tudunk. Ellenben akárhogy is hányjuk-vessük meg a kérdést, annyi tény, hogy ez közszükséglet volna s előbb-utóbb elkerülhetlen lesz.

Azért tehát tegye meg ezt a városi hatóság idejekorán. Leginkább érdekében állana ez a városkapitányságnak közrendészeti szempontból.

Tegyen tehát javaslatot ez iránt.

A brassói helyi kiállítás kiállítóinak s a kiállított tárgyaknak jegyzéke.

(Folytatás és vége.)

Krischan J. fodrász: hajneműek. Kropatsch R. szabó: katonaruhák. Brassói téglagyár: különféle téglaneműek. Kummer Ferencz, székesinál: székek. Kummer Károly, székesinál: székek. Kypia Agost kertész: különféle díszkertészeti tárgyak. Kypia Keresztély, műkertész: különféle díszkertészeti tárgyak. Kugler Ede, gyógyszerész: szikviz.

Lamberger K. s fia, gyapju. Lang Márton: posztók. Lang Károly, lombfűrészmunka. Lázár és Verzar, nagykereskedők: festett gyapju. László M. s L., kereskedők: női ruha s köpeny. Lebu Dömötör, paplan. Leonhardt Ferencz, posztók. Ludvig Agost, szőtt árut. Ludvig Sándor, kapták. Livehr Károly, egy hármashordó. Lexen Ede, parasztturorok és tulipántos ládák.

Mathias Ede, köpeny. Mazanek Adolf, lombfűrészmunka. Mechel András, állvány, törülközőtartó, esztorgályozó pad. Merkovitz János, festett czégek. Müller Bálint, reszelővágó. Müllner András font kosarak. Mutzig s Slaminek, szalámi.

Nagy Géza, hordók. Nagy József, harmónium. Keresztényfalvi agyaggyár: két cserépkálya. Nieweld András, daratisztító gép stb.

Papp Ferencz, butorgyártó: egy atlasz menyez s garnitúra. Papp István s fia, pokróczok. Páztory István, férfiruhák. Pataky Ferencz, cipők. Paul Károly, szőnyegek s posztók. Persinaru J, cipők. Péter Mihály, cipők. Plajer János, méhkaptár s műsejtek. Popovics Balázs, salonajtó (puha fából). Porr Ede, különféle bádógosmunkák. Porr Károly, 16 részre osztható névjegyasztal. Porr s Leitinger, petroleumgyári termékek. Puri Ferencz, cipők.

Reiner István, különféle szücsárak. Reiser Frigyes, esztorgályozott apróságok, Rotarides Frigyes, pálinka-üst fedéllel s csövel.

Scherg Frigyes, bőrök. Scherg W. s társa, posztók. Scherg s Hornung, örlemények. Schimberszky Venczel, diófa székek. Schiel s Ganzert különféle gépek. Schlandt Gottlieb, bőrök. Schmidt R. s társa, különféle gépek. Schneider József, kalapok. Scholze Adolf, posztók. Schreiber R., csutorák. Schun György kötelneműek. Schuster József, szőnyegek s posztók. Schwarcz Ede, kötelneműek. Schwarz Frigyes, darócz s posztók. Schwarz Henrik, cipők. Seewald Rezső, örlemények. Stefani György, szijgyártó-munkák; Stenner Frigyes, különféle gyógykészítmények; Stenner Vilmos, posztók, Seimen Péter, csapok. Stepanek Ferencz pamlag és karszék. Sterns Frigyes, lombfűrész munkák. Sterns Károly, lenszöttesek. Fegyház: méhkások s egyéb asztalos munkák. Sutoris György, tornaeszközök. Swistovits Márton, kapták és kalapformák. Szabó György, különféle lakatosmunkák.

Tandler Venczel, posztók. Tellmann Ke. resztély, posztók. Tellmann Sámuel, lenszöttesek. Teutsch Julia, posztók. Teutsch Gyula, különféle gépek. Thomas közsébbánya (Herzfeld s Bräuerr) közsén. Teutsch Vilmos, bádógosmunkák. Teutsch J. s fia, szücsárak. Thalmayer Ferencz, posztók. Thomas Károly, posztók. Asztalostársulat, butorok s furnirok. Tocián Rezső, cipők. Töpiner

Frigyes, fehérművek. Trombitescu Juon, olajfestmények Türk s fia, papiros s papiresutorák. Tuza Antal, szijgyártómunkák. Tuza János, sapkák.

Udvarnok Sarolta, festmények s rajzok.

Vadady Rafáel, csizmak. Vass Sándor, cipők. Veres György, cipők. Vitéz József, szücsárak. Wagner Vilmos, posztók. Wallmer Frigyes, posztók. Weber Vilmos, bádógosmunkák. Weisz Mihály szijgyártó munkák. Widitscher Ede, tulipántos ládák. Wittmann Alfréd, takaréktűzhely.

Zech Frigyes, kalapok. Zeidner H., könyvek. Ziske János, kalapok és Zell Frigyes és fiai, kőszén, szesz és borok

Az összes kiállítók száma 205.

Irodalom.

Ráth Mór, legrégibb és legtermékenyebb kiadónk ismét több kiadvánnyal vezette be az őszi könyvpiacot. Nagyobb része ezen kiadványoknak folytatásai ugyan már megkezdett vállalatoknak, de ez legkevésbé sem csökkenti a jeles kiadó érdemeit.

Első helyen állnak itt *Shakespeare színművei*, melynek most jelent meg hatodik füzet. (Ára 40 kr.) Ezen füzet fejezi be „Antonius és Cleopatra”-t. Az illusztrációk — mint eddig — gyönyörűek s általában ezen király-kiadás killitás tekintetében disze lesz a magyar könyvpiacnak.

Második helyen áll kosorus költőnk Jókai Mór „Életemből” című legújabb műve, melynek 4. füzetét vettük. (Ára 40 kr.) Ezen kiadásban kisebb-nagyobb adalékokat találunk: Petőfi emléksobránál. Egy magyar költő életéből. A jó öreg asszony. Deák Ferencz-nél. József főherczeg családja körében. Szüreti mulatság Alsuthon. Királyéknál és Rezső trónörökös szobájában.

Harmadik helyen áll az ujkor legjelesebb magyar történetirójának, Horváth Mihálynak, „Huszonöt év Magyarország történetéből” című jeles művének III. kiadása, a melynek kettős (V. VI.) füzeté jelent meg most, tárgyalva I. Ferencz uralkodásának utolsó s V. Ferdinánd uralkodásának kezdő éveit. A diszesen kiállított vaskos füzet ára csak 80 kr.

Nem kevesebb becsesl birnak a magyar irodalomra nézve *Br. Eötvös József beszédei 1867—70.* A jeles kiadónak érdeme, hogy ezen beszédeket összegyűjtve, könyvalakban kapja az olvasó. Mert ezek összegyűjtve még nem voltak. Ezt követőleg fognak megjelenni az 1840—67-ig terjedő beszédei, a melyeknek kiadásával nagy hálára fogja kötelezni a kiadó a magyar irodalmat. A beszédekből most jelent meg az I—III. füzet. csinos, szép kiállításban. Egy füzet ára 50 kr. Ugyanígy kiadásban jelent meg „A Karthausi” II. füzeté is, Eötvös legremekebb munkája. E füzet ára 40 kr.

Mint egész új vállalat áll itt „*Vashington élete*,” Sparks János után Czuczor Gergelytől, mely most teljesen új kiadásban jelent meg s p. mint a magyar nemzet családi könyvtárának 42. füzeté. A 17 ivre terjedő érdekes munka ára csak 80 kr.

„*Lucrecia Borgia*,” melyről legutóbb behatóan irtunk, második füzetét is vettük. Ára a diszesen kiállított füzetnek 80 kr.

Végül megjelent Ráth kiadásában első rangú szaktekintélyek által commentálva: A népfölkelésről; A véderőről szóló 1868. LX. t. cz. módosításáról. 1868. évi LX. t. cz. a véderőről. A honvédségekről szóló törvények s honv. miniszter utasítása az 1882. 39. t. cz. végrehajtása iránt, — mindannyi egy kötetben. Ára 60 kr.

Az 1886. XXIX. t. cz. a telekkönyvi betétek szerkesztéséről. Az 1880. évi XLVI. t. cz. a telekkönyvi rendeletek pótlásáról és módosításáról szóló törvények s az ezekre vonatkozó min. rendeletek egyben. Ára 60 kr.

Ezek Ráth Mór legújabb kiadványai. Vajjon szükséges-e azokat még ajánlani? Nem hinnők. A czim, az író, a tartalom maga ajánlja magát.

Ráth Mór könyvkereskedése van Budapesten, a Haas-palotában (Gizella-tér.) Ajánljuk melegen.

Helyi és vidéki hírek.

Szent-István napját — mint minden évben — tegnap is szokott kegyelettel ülte meg városunk. A róm. kath. szentegyházban ez alkalomból Möller Ede apátplebános nagy díszmisét tartott fényes segédlettel, míg az ünnepi szónoklatot Szelke ujonnan felszentelt lelkész tartotta. A templomban egybegyűltek a különféle hatóság képviselői az összes állami tisztviselők főnökeik vezetése mellett s nagyszámu díszes közönség. A katonai díszszolgálatokat ez alkalommal is derék honvédségünk szolgáltatta. Ugyanekkor a templomban ünnepi zene is volt, mely minden tekintetben becsületére válik a rendező karnagynak és közreműködőknek.

Pályázat óvónői állomásra. A brassói első magyar óvodához az óvónői állomásra ez ideig hárman folyamodtak. Az óvodai bizottság a választást szeptember első hetében fogja megejteni.

Kolozsvári kiállítás. A kolozsvári kiállításra ma mennek el a kiállítási tárgyak városunkból. Összesen 31 kiállító van bejelentve. A kik tárgyaikat netalán még nem adták le, kéretnek azokat Zikéli Henrik ur nagy-utczai üzletébe leadni. A kirándulás 28-án fog megtartatni s két napot vesz igénybe.

A király születésnapja Szébenben. Tegnapelőtt korán reggel 5 órakor 24 ágyudörgés jelezte urunk királyunk 56-dik évi születés napját. Nyomban ezután indult ki a 82-dik gyalog ezred zenekara a katonai nagy laktanyából s bejárva a város utcáit, ünnepélyes zeneszóval hirdette az alkotmányos apostoli királynak legnagyobb örömnepét. Minden hitfelekezeti anyaszentegyházban pedig hála-istenitisztet tartatott, különösen a belvárosi róm. kath. templomban, fényes segédlet mellett, mondott Ninger Ignác főesperes-plebános nagyszámu ájtatos közönség jelenlétében háladó misét. Ezen isteni tiszteleten jelen voltak a megyei, városi és az összes állami tisztviselők; továbbá az itteni egyletek, czéhek és magánintézetek képviselői, nemkülönben br. Schönfeld vezetése alatt a tábori törzskar, valamint a Szébenben állomásozó és a hadgyakorlatokra összpontosított nagyszámu katonai tisztek. Tábori mise, a kedvezőtlen esős idő miatt nem tartatott. A király születése napja alkalmából a szebeni összes középületek és számos magán lakások fel vannak lobogozva.

Budapest—Berlin. A müncheni községtanács példáját a jó berliniek is követik. Budapest fővárosa meghívta Berlint is Budavár bevételének ünnepélyére. A Berlin városi tanács azonban a képviselőtestület elnökének helyesléseével, annál is inkább magára vállalta a válaszolást, minthogy az átirat szünidő alatt érkezett és mielőbbi elintéztet tett kíváncsossá. A tanács Zelle tanácsnok elnöklete alatt (mindkét polgármester szabadságon volt) elhatározta, hogy nem vesz részt az ünnepélyen.

Nagy szerencsétlenség. Karlsrubeban aug. 17-én délután, az Uhland-utczában egy csaknem teljesen kész új épület dőlt össze, mialatt abban munkások foglalatokodtak. Eddig 8 halottat találtak meg. A romok közt még több ember van eltemetve. A mentési munkálatokat erélyesen folytatják.

Gyilkosság. Olmütz melletti Sokulban Zapletal mészároslegény tegnap reggel 5 órakor megfojtotta Schönwaelder nevű kedvesét, kitől 8 nyerméke van.

Mennyi a világ vasutja? Statisztikai kimutatás 1884 végén 290.750 mértföld volt, melyből 62.788 mértföld 1874 után nyílt meg. Európára az összes számból 117.694, Amerikára 148.738 mértföldnyi esett. De másfél év óta is jóval szaporodott a szám. Amerika folyvást elől jár a mennyiségben.

A „*Vereinstage*.” Városunkban most javában folynak a szász ünnepélyességek. A t. olvasótól engedelmet kell kérnünk, ha ezen — különben elég érdekes — ünnepélyekről tudósításokat nem hozunk. De a rendezőség jónak látta szerkesztőségünket meg sem hívni nem is értesíteni s így azt kell hinnünk, hogy ott mint hivatlan vendégnek: „Ajtó mögött volna a helyünk.”

Czipőüzlet. Lapunk újabb hírdetéseit között volt Sabadeanu J. czipőraktárának áthelyezése. Ezen hirdeteményünkbe azon tévedés csuszott be, — hogy felső nagy-utcza helyett f. új-utcza áll. Ezt oly megjegyzéssel igazítjuk helyre, hogy Sabadeanu J. czipő- s kalapraktára felső Nagy-utcza 485. szám alatt a Sotir-féle házban van.

Piaci árak

Brassóban, 1886. augusztus hó 20-án.

— Zikéli Henrik jelentése. —

E	Buza	legszebb	5.50
		közepes	5.20
		vegyes	4.80
	Rozs	legszebb	3.—
		közepes	2.70
	Árpa	legszebb	2.90
		közepes	2.50
	Zab	legszebb	2.15
		közepes	2.00
	Törökbuza		3.80
Kilogr.	Kása		3.—
	Borsó		—
	Lencse		—
	Fuszulyka		3.80
	Lenmag		—
	Burgonya		.60
	Marhahus		—36
	Disznóhus		—36
	Juhhus		—24
	Faggyu (friss)		—

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

HIRDETMÉNYEK.

Szám 9510—1886

364 3—3 Szám 1223.—1886. t.lkvi.

Pályázat.

A helybeli rendőrkapitányságnál üresedésbe jött, 450 frtnyi évi fizetéssel és 100 frtnyi lakpénzzel összekötött irthoki állomás betöltésére pályázat nyitattik.

Pályázni óhajtok felhivatnak, miszerint iskolai tanulmányaikra, a három hazai nyelv ismeretére és az írásbani jártasságra vonatkozó okmányaikkal felszerelt kérvényüket folyó hó 31-én délutáni 5 óráig ezen tanácshoz nyujtsák be s egyuttal okmányilag mutassák ki, hogy feddhetlen előéletűek és hogy a 40-ik évet még tul nem haladták.

Brassó, 1886. augusztus 14.

A városi tanács.

Sz. 416b.—1886. telekkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagysinkir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közírré teszi, hogy a nagy-szebeni Szászgyetem végrehajtónak kálbori Verdea szül. Lud Floare és férje Verde Moise végrehajtást szenvedő elleni 93 frt 24 kr. tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagysinkir. járásbírósa területén lévő és a Kálbor községben fekvő, a kálbori 340. telekjegyzőkönyvben A+490. 491. 10894. 11359. 11506. 11509. 12540. 16026. 18832. 7920. 6427. 8657. helyrajzi számok alatt felvett ingatlanokra az árverést 373 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi szeptember hó 1. napján d. e. 9 órakor a Kálbor község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az egyes ingatlanok becsárának 10%-át — vagyis összesen 37 frt 30 krajczár — készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Nagy-Sinken, 1886. április 15.

A kir. járásbírósa mint telekkvi hatóság.

(369) 1—1

Csernea,
kir. aljárásbíró.

Árverési hirdetményi kivonat.

A segesvári kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közírré teszi, hogy pipei Bálint Judit végrehajtónak pipei Bálint János végrehajtást szenvedő elleni 30 frt. tökékövetelés és 29 frt 20 kr. iránti végrehajtási ügyében az erzsébetvárosi kir. törvényszék (a segesvári kir. járásbírósa) területén lévő, Pipe határán fekvő, a pipei 12. számú telekjegyzőkönyvben 1—29. rendszám alatt foglalt ingatlanokra az árverést 427 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok, az 1886. évi szeptember hó 24-ik napján délelőtti 10 órakor Pipe község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 42 frt. 70 krt. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Segesvárt, 1886. május 15-én.

A kir. járásbírósa mint telekkvi hatóság.

(346) 1—1

Gödri János,
kir. aljárásbíró.

1—3
T I U K,

372

kik a helybeli állami iskolákat látogatják, teljes ellátásra elfogadtatnak.

Figyelmes szülői nevelés és bánásbiztosított.

Társalgási nyelv a magyar és német.

SCHMIDT W. FRIGYES, könyvelő.
Felső-ujtelez 475., II. emelet.

Október 1-től fogva: Főpiacz, 326. I. em. (Remenyik-féle ház.)

Gyermekek,

kik a helybeli iskolákba járnak, teljes ellátásra pontos felügyelet s gondos ápolás mellett elfogadtatnak ahulirotnál.

PIRKL SÁNDOR és neje

Brassó, fekete-utca 409. szám.

371 1—1

(175) 15—*

„EUROPA“ SZALLODA

BRASSÓ,

belváros, Klastrom-utca 11. sz. a.

ujonnan építve az 1885. évben, minden lehető modern csinnal kiállítva s legnagyobb kényelemre berendezve.

Vendéglő és sörcsarnok a házban.

Szálloda-társaskocsi (omnibus) a vasúthoz.

Egyetlen kényelmes szálloda a belvárosban, a főpiacz közvetlen közelében.

BARTHA R.

Figyelemre méltó!

Hidegvizzel mosó gunya-szappan.

Ezen mosószappan használata mellett hideg vízben a legszennyesebb gunyát is lug s minden e nemű cikkek alkalmazása nélkül tisztára lehet mosni. Különösen jól alkalmazza magát batiszt ruhák, vékony szövettű függönyök tisztogatására.

A meleg víz mellőzése minden háziasszonyt reá határozni alkalmas ezen szappan megszerzésére.

Ezen szappan s úgy minden fűszer jutányos árakban Márk Sámuel fűszerkereskedésében, Ó-Brassó 1. számú házban kaphatók.

(360) 2—3

Lóárverési hirdetmény.

Folyó év augusztus hó 30-án a kolozsvári kiállítás területén a fogarasi álladalmi ménesből eladás végett megérkezendő lovakkal együtt a s.-sztyörgyi m. kir. méntelepnél az idén megtartott lóosztályozás alkalmával kiselejtezett 13 drb mén is, készpénz mellett nyilvános árverésen el fog adatni.

Sepsi-Szentgyörgy, 1886. augusztus hó 19-én.

(370) 1—1

Magyar kir. méntelep-parancsnokság.

Lakások.

Buzasor 559. szám alatt két szép világos szoba, melyekben most egy ügyvédi iroda van elhelyezve, szent-Mihály-napjától fogva, — továbbá 2 szoba s konyha azonnal kiadók.

A lakások külön-külön bejáratlall ellátvák.

VASADI JÓZSEF
háztulajdonosnál.

Bővebb megtudható

(176) 13—

Külföldi kintettség:

A gráci 1880. évi orsz. kiállításán elismerési oklevéllel.

A triest 1882. évi kiállításán bronz-éremmel.

A bécsi 1883. é. nemzetk. gyógyszerész. kiállításán ezüst-éremmel.

A torontói-megyei gazdas. kiállításán 1884-ben ez. díszoklevéllel.

A budapesti 1886. évi orsz. kiállításán 4. oszt. éremmel.

haladás- és versenyképeségért.

A MOHAI

ÁGNIÉS

FORRÁS

hazánk egyik legszépségsavdúsabb

SAVANYYUVIZE

titkino szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmán alapuló bajában. Általában a víz mindazon körökönál kiváló fiziológiai érdemet, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének felfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Kizárólagos
főraktár
Édeskuty L.
szállítónál
Budapest.

Ugyazintán kapható minden ev...

fűszerkereskedésben és vendéglőben.

szállítás

Az 1/

palack 1.800,000 palack.